

FARNI LIST

župnije Dolnji Logatec

Letnik 30, št. 05
MAJ 2010

V TEJ ŠTEVILKI

♦ POGOVOR Z MARJANOM GRDADOLNIKOM

♦ INTERVJU S TINO HROVATIČ

♦ VABILO ZA FARNI DAN

♦ NEKOČ JE BILO ...

VNEBOHOD

Čeprav bomo v maju praznovali dva velika krščanska praznika, vnebohod in binkošti, se bomo tokrat osredinili na vnebohod, ki ga nemara manj poznamo.

Vnebohod je starodavni krščanski praznik. Po sodbi nekaterih cerkvenih očetov naj bi ga praznovali že apostoli. Zgodovinsko je najprej izpričan v 4. stoletju v Jeruzalemu, in sicer je že tedaj veljalo, da nastopi v četrtek, štirideset dni po veliki noči in deset dni pred binkoštmi. To velja še danes. Tudi drugi va-

tikanski koncil kljub številnim prizadevanjem, da naj bi se ta praznik praznoval v nedeljo, ni odpravil praznovanja na četrtek. Papež Janez XXIII. naj bi pojasnil, da naj bo vsaj en veliki krščanski praznik med tednom, da se bodo lahko verniki tudi med tednom zazrli v nebo. Katoličani poznamo tri dni pred vnebohodom tudi prošnje dneve. Po vsej Evropi so že od nekdaj razširjene prošnje procesije, pri katerih se blagoslavlja polja, da bi dobro rodila. Dandanašnji, ko si lahko skoraj ob vsakem času

kupimo katerokoli zelenjavo in sadje ter se tako lakote ne bojimo več, se v takšne procesije bržkone težko vživimo. Pa vendar: tudi letos bomo imeli v ponedeljek pred vnebohodom, na prvi prošnji dan, na Čevicah procesijo, pri kateri bomo molili litanije vseh svetnikov.

Zanimivo je, da ta praznik pri nas – vsaj s strani civilne družbe – ni tako spoštovan kot v nekaterih drugih evropskih državah, na primer v Avstriji, Nemčiji in Švici, kjer je državni praznik, dela prost dan. Duhovna vsebina vnebohoda je namreč zelo pomembna, saj odpira eshatološko perspektivo, kar pomeni, da kaže na poslednje reči, in te so za kristjana – v to namreč upamo – nebesa, večno življenje. Poslednji smisel našega življenja je raj, večno in neskončno blaženo življenje v Bogu. Danes, ko tudi mnogi, ki hodijo v cerkev,

ne verjamejo več v posmrtno življenje (to potrjujejo raziskave), to niti ni več tako samoumevno. Kristus je z vnebohodom dopolnil odrešenjsko delo. Zato pravi:

Odhajam gor k svojemu Očetu in vašemu Očetu, k svojemu Bogu in vašemu Bogu (Jn 19,17).

V naših krajih so vnebohodu rekli *áfrtni dan*. Gre za popačenko iz stare južnonemške besede za vnebohod *Auffahrt* (knjižno nemško je sicer *Himelfahrt*). Na ta dan so govorili: »*Áfrtni dan je, ptič ptiča je, samo da meso je (po logaško: »áfrtni dan je, tč tča je, sam da mesu je«).* To je pomenilo, da je na ta dan moralo biti na mizi meso, še zlasti kuhan prekajen jezik. Včasih je tako tudi revež vsaj za praznike prišel do mesa in na ta način lažje vstopil v praznovanje. Kako pa naj se danes, ko nam mesa ne manjka, vživimo oziroma pripravimo na praznik? Morda lahko k temu pripomore post. Tako je bilo tudi včasih: če se je na vnebohod moralo jesti meso, je bil seveda prej obvezen post. Tu ne gre samo za abstinenco (odpoved) in uživanje, ampak na duhovno pripravo. Najbolje pa se bomo na praznik pripravili, če bomo prej premišljevali svetopisemske odlomke v zvezi z vnebohodom. Priznajmo, da nam ob branju beril v cerkvi marsi-

kaj uide in da se Božja beseda le stežka zasidra v našem spominu. Najboljši »protistrup« za to je, da berila že prej premišljujemo.

Apostolska dela 1,9-11:

»Po teh besedah se je vzdignil pred njihovimi očmi in oblak ga je zastrl njihovim pogledom. Ko so po njegovem odhodu strmeli v nebo, glej, sta stala pri njih dva moža v belih oblačilih, ki sta rekla:

»Možje Galilejci, kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, ki je bil vzet od vas v nebo, bo prišel prav tako, kakor ste ga videli iti v nebo.«

Luka 24,50-53:

»Peljal jih je ven proti Betaniji. Povzdignil je roke in jih blagoslovil. Medtem ko jih je blagoslovljal, se je odmaknil od njih in se vzdignil v nebo. Oni pa so se mu poklonili in se v velikem veselju vrnili v Jeruzalem. Bili so ves čas v templju in so slavili Boga.«

Marko 16,19:

»Potem ko je Gospod Jezus govoril z njimi, je bil vzet v nebo in je sédel na Božjo desnico. Oni pa so šli in povsod oznanjali in Gospod je z njimi sodeloval ter besedo potrjeval z znamenji, ki so jih spremljala.«

A. Š.

Pogovor o pripravi zgoščenke ob 100-letnici župnije Dolnji Logatec z maestrom Marjanom Grdadolnikom, akadamskim glasbenikom – profesorjem klarineta in dirigentom.

Gospod Marjan, za začetek – za nednevneže, kot sem sama – menda ste maestro? Kaj to pomeni v glasbenem svetu?

Oh ... nisem, vsaj jaz se nimam za maestra. Sicer je to naziv kot npr. gospod, maestro pa je nekdo, ki se veliko angažira na področju glasbe.

Ali se vi ne?

Seveda se, zelo veliko!

No, potlej kar drži! Maestro Marjan, ob 100-letnici župnije pripravljate zgoščenko.

Ja, moja ideja je bila, da bi izdali zgoščenko, in sicer z vsemi pevskimi sestavi, ki sodelujejo pri bogoslužju in so iz naše župnije. To so otroški zbor, mladinski zbor, sekstet Adoramus, mešani zbor Adoramus in cerkveni mešani zbor.

Kako poteka snemanje zgoščenke?

Vsak zbor je izbral in zapel dve pesmi. Snemanje je bilo v cerkvi sv. Nikolaja, kamor je prišel tonski mojster z Radia Ognjišče. V studiu jih bodo tonsko obdelali in pripravili za zgoščenko. Nato jo bomo razmnožili in pripravili za javnost.

Kdo pa to financira?

Nekaj društvo Adoramus – iz sredstev, ki jih dobi z razpisi od občine – saj so v glavnem vsi zbori njegovi člani. (Adoramus je kulturno društvo, ki združuje pevske zборе, člani pa so tudi animatorji na oratorijih.) Nekaj sredstev bo dala župnija, nekaj pa se bo nabralo tudi od prodaje zgoščenke.

Na zgoščenci bo tudi himna.

Druga ideja je bila, da ob 100-letnici napišemo himno. Besedilo zanjo je napisala Ljudmila Treven, uglasbil pa jo je Jaka Jerina. Na CD-ju

bo posneta v dveh verzijah, in sicer ljudska z orglami in zborovska. Himna je napisana tako, da jo bodo lahko peli vsi. Je spevna in gre lepo v ušesa. Računam, da bomo že prej vadili pri bogoslužju in ko bo obletnica, jo bo že vsak znal.

Naslov je ...

Stoletje ljubezni. Za stoletje Kristusove ljubezni.

Kaj želite povedati s to zgoščenko?

Včasih so ti cerkveni zbori kar malo zapostavljeni. Veliko morajo delati, vaje so iz tedna v teden, za praznike pa še veliko več, zato se mi zdi prav, da jih malo bolj predstavimo. Da se na ta način obeleži in prikaže, katere skupine delujejo, kdo jih vodi idr. Že pred praznovanjem 100-letnice župnije bomo imeli kon-

cert, kjer bomo vse skladbe iz zgoščenke z zbori tudi predstavili.

Ker se časovno ne da izračunati, koliko je vsega dela s pripravo zgoščenke, mi povejte, koliko časa je (bo) minilo od ideje do izvedbe.

Ideja je bila dana septembra 2009, februarja letos smo pa to realizirali – posneli. Ko bo na Radiu Ognjišče CD pripravljen, ga bomo še razmnožili in ustrezno opremili.

Kako se pravzaprav začne vse dogajati? Kako pote-ka delo?

Dvakrat letno se dobimo z vsemi zborovodji in organisti in naredimo načrt za pol leta. Naredimo natančen seznam, kdo vse in kdaj bo pel pri maši ter kaj vse bomo počeli. Ob zadnji priliki smo se dogovorili, da bomo posneli CD. Nato je vse stvar organizacije.

Kdo predlaga, katere pe-smi boste snemali?

Vsak je sam izbral nekaj pe-smi, nato smo jih skupaj pre-gledali in izbrali tematsko ustrezne – bolj slovesne. Ene so že poznane, druge so nove.

Fino je, da so tudi znane, sicer se človek kar nekako težje odloči za nakup.

Mislim, da so skladbe prijet-ne za uho, za vse generacije in da nam je uspelo narediti en lep CD, ki ga bodo ljudje radi poslušali.

Torej, vsak prinese pre-dloge, poiščete rdečo nit in potem?

Nato vsak zbor posebej vadi.

Ko so pripravljeni, pokličemo tonskega mojstra, ki posta-vi termine. Ko se uskladimo, se lahko začne snemanje. Le-to je potekalo v cerkvi, vsaka skupina pa je imela 1 termin, se pravi 1 dan oz. 3 ure sne-manja. Ker se profesionalno ukvarjam z glasbo, sem bil – kadar sem le utegnil – poleg, malo koordiniral in pomagal, če je bilo treba kaj popraviti. Upam si trditi, da bo glasba na CD-ju res kvalitetna.

Popravljate na samem snemanju? Kako pa?

Ja, seveda! Npr. kakšno bese-do je potrebno izgovoriti bolj jasno, da bi razumeli zape-to besedilo. Zato je potrebno še enkrat zapeti celo pesem. Zgodi se, da kakšno pesem za-pojemo tudi desetkrat. Včasih je odstopanj zelo malo, zato montažer sam izbere posne-tek, ki se mu zdi najboljši.

Bodo na zgoščenki tudi be-sedila pesmi? Sama sem včasih prav razočarana, ker ne slišim besedila, pa bi rada pela. In potem samo odpiram usta.

Objavljeno bo le besedilo himne. Ponavadi so besedi-la le, kadar so pesmi v tujem jeziku. Pri petju v slovenščini pa naj bi zbor tako jasno iz-govarjal besede, da bi bile ra-zumljive.

Kaj je torej tista rdeča nit vsebine zgoščenke?

Rdeča nit je slavljenje Boga – za vse, kar je bilo nareje-no v tem stoletju. Lahko smo srečni, da živimo ravno v tem trenutku, ker to ni samo po

sebi umevno. 100-letnica župnije in evharistični kon-gres – dva tako velika dogod-ka v istem letu, lahko tega ne bi doživeli, in to je res trenu-tek, ko moramo praznovati!

Pa praznujmo! 100 let in še nadaljnjih veliko!

Zahvaljujem se vam za vaš čas in prijeten pogo-vor.

*Pogovarjala se je
Tamara Velušček.*

Stoletje ljubezni

*Stoletje je minilo že,
ko v njem vsak dan
te rad imam.*

*Pričevalec moj, na oltar poglej,
ostani zvest mi še naprej!*

*Na oltarju jokala sem s teboj,
ko dom zapuščal ti si svoj.*

*V tujini kruha si iskal,
nato pa pred Kajnom tja zbežal.*

*Pošiljam pastirje svoje ti,
da sprave deležni vsi bi b'li.*

*Z oltarja objemam te,
ko v kruhu sprejemaš me.*

*Stoletje je minilo že,
ko v njem vsak dan
te rad imam.*

*Pričevalec moj, na oltar poglej,
ostani zvest mi še naprej!*

Pa še misel avtorice besedila:

V pesmi govori Gospod svojemu zvestemu logaškemu občestvu, da ga ima neizmer- no rad. Vedno je bil, je in bo, z vsakim po- sameznikom, tudi v najhujših trenutkih tega stoletja, ko je ogromno ljudi moralo zapusti- ti domači kraj zaradi gospodarske krize, po letu 1945 pa zaradi krutosti političnega siste- ma, ko je tudi Logatec postal eno samo (pri- krito) pokopališče. Gospod sam se je daro- val, vedno znova in znova umira na oltarju za vse žrtve in morilce. Svojo ljubezen posredu-

je po duhovnikih, da lahko vsakdan prikličejo navzočnost Boga v evharistiji. In tako poma- gajo, da bo enkrat najgloblja rana, ki še ved- no razdvaja, ozdravljena. Zvestoba in ljube- zen sta močnejša od vsakega zla, zato lahko z Gospodom pogumno stopamo naprej. Tako kot je Gospod osvobodil Izraelce iz egiptovske sužnosti, je tudi Slovence popeljal iz najhujše more 20. st. »Kdor zaupa v Gospoda, ne bo ni- koli osramočen,« pravi Sv. pismo.

VLOGA VERE PRI OBLIKOVANJU PSIHIČNE STABILNOSTI VZGOJITELJA

Kdo ne pozna Tine Hrovatič, diplomantke Teološke fakultete? V župniji je danes zelo dejavna, prav tako je bilo v preteklosti. Kot sogovornica stoji na svojih trdnih stališčih in njena iskri-va mi- sel nas pogostokrat preseneti z zre- lim in treznim razmišljanjem. Svet in dogajanje v njem opazuje z odprtimi očmi, predvsem pa je neomajna zago- vornica krščanskih vrednot. Svoje izkušnje pri delu z mladim rod-om je »zaokrožila« tudi v diplom- ski nalogi in prav o tej temi je tekla beseda v naji- nem pogovoru.

V nalogi si obdelala zanimivo in aktual- no temo. Iz kakšnega razloga si se odločila zanjo?

Sedem let sem vodila najmlajše skavte, po- neje mi je bila zaupana tudi naloga stegovodje. Osem let sem bila animatorka na oratoriju in enkrat na Frančiškovem taboru. Izkušnje v vz- goji sem sprva pridobivala tudi v katoliškem, nato še v državnem vrtcu in s tem, da sem bila pet let katehistinja. Nekaj posebnega je bilo zame tudi, da sem bila prostovoljka na Centru za socialno delo, kjer sem spozna- vala deklico, ki je bila žrtev družinskega nasilja. Z njo sem preživljala prosti čas. V vsem tem času se mi je marsikaj zgodilo in ob tem se mi je porodilo tudi veliko vprašanj. Na podla- gi vsega tega sem se odločila napisati diplom-

sko nalogo z naslovom **Vloga vere pri obli- kovanju psihične stabilnosti vzgojitelja**. Z njo sem želela predstaviti predvsem tri reči. Prvič, da vzgojiteljem vera v Božjo pomoč po- maga pri reševanju kriznih situacij. Drugič, da

je vzgojiteljem, ki se v veri pustijo sami vzgajati tako Bogu kot drugim, lažje vzgajati, in tretjič, da ima vera vpliv na samo psihično stabilnost; zato je nujno potrebno skrbeti tudi za duhovno dimenzijo. Temeljna teza diplomske naloge se glasi: *vzgojitelji, ki se resnično zatekajo k Bogu in jim vera vanj ni tuja, zagotovo lažje prenašajo takšne in drugačne težave ali morebitne krizne situacije pri vzgojnem delu*. S tem nisem obravnavala samo poklicnih vzgojiteljev, temveč tudi vse, ki kakorkoli vsakodnevno vzgajajo otroke. Sem spadajo starši, vzgojitelji v vrtcih, učitelji v šolah, kateheti pri verouku in drugi.

Si aktivna skavtinja z odgovornimi nalogami, z vzgojo otrok pa si se srečevala tudi kot katehistinja. Kako kot mlad človek doživljaš vzgojo v današnjem času? Se ti zdi, da je v tem svetu, kjer se srečujemo s preveč obilja na eni in nerazumljivo revščino na drugi strani, možno otroke vzgajati na način, ki jih vodi v zrele in pravične ljudi?

No, moja aktivna skavtska voditeljska pot se je končala že pred tremi leti. Do lanskega leta pa sem še vedno pomagala pri kakšnem projektu, pa naj je bil to za kakšno vejo, steg ali za voditelje. Trenutno sem kot skavtinja aktivna le še toliko, da v ŽPS-ju pred-

stavljam skavtsko združenje, in sem tako vez za pretok različnih informacij med župnijo in skavti.

Vedno bolj se mi dozdeva, da otrok ne more vzgajati nobena druga institucija razen družine. Nisem prepričana, da imata obilje ali revščina pri vzgoji kakšno močnejšo vlogo, bolj je pomembno, s kakšnimi načeli in vrednotami živimo, kakšen je naš odnos do vseh teh stvari, ki so nam na voljo. Vsaka družina ima svoje vrednote in svoja načela. In te najgloblje zaznamujejo otroka. Katehisti lahko razlagamo in vcepljamo otrokom v glavo, da je treba hoditi k nedeljskemu bogoslužju, a če družina tega ne ceni, je vse zaman. Vzgojitelji se lahko no vso moč trudimo, da otroci postajajo vedno bolj samostojni, a če družina streže otroku od spredaj in od zadaj in se mu ni treba za nič potruditi, je vse zaman. Učitelji lahko še tako spodbujajo ravno nediskriminacijo oz. enakopravnost vseh ljudi, a če družina zaničuje druge narodnosti, je vse zaman. Družina je osnovna celica družbe, kjer se razvija in vzgaja otrok, vse ostale institucije (vrtec, verouk, šola, gibanja ...) so nastale mnogo kasneje – kot pomoč družinam. Danes številne družine teh institucij na eni strani ne jemljejo resno ali jim po drugi strani pripisuje več nalog, kot naj bi jih pravzaprav imele. Vseeno vedno obstajajo tudi izjeme, ko otro-

ci oz. kasneje kot mladostniki sami prevzamejo tisti boljši način življenja, t.j. biti zrel in pravičen, ki so ga videli pri svojih vzgojiteljih, katehetih, animatorjih, čeprav njihove družine tega niso spoštovale.

Zaposlena si v vrtcu, kjer se z vzgojo postavlja primarni temelj, na katerem se človek dograjuje celo življenje. Kaj opaziš pri svojem delu? Gre vzgoja po predpisanih programih v pravo smer?

Vzgoja je stalen proces oblikovanja in samooblikovanja človekove osebnosti, ki poteka skladno z nekim ciljem. Vzgoja je po eni strani tudi manipulacija, saj je načrtno delovanje (vplivanje na drugo osebo oziroma otroka) in posebna oblika komunikacije. Zanj veljajo vse zakonitosti medčloveških odnosov (Juhant 1995, 6).

Vemo, da otroci preživijo preveč časa ločeno od staršev. Večina jih gre v vrtec pri enem letu. In od takrat naprej si otroke podajajo med seboj različne institucije. Že v vrtcu hodijo na plesne urice, na urice angleščine, kar sicer ni nič narobe, ampak pri vsaki taki dejavnosti so v stiku z drugim človekom, ki ima drugačne navade, mišljenje in vrednote. In ti otroci morajo ves čas iskati meje. To se nadaljuje v šoli, pri verouku, na treningih, v glasbeni šoli ... Name-

sto da bi se vzgoja dejansko enostransko dograjevala, se mnogokrat zgodi, da otroci ne vedo, kaj je prav, oz. izberejo tisti del, ki jim je lažji. Starši zahtevajo svoj red ali ga mnogokrat sploh nimajo, vzgojitelji imajo svoj red, trenerji svojega, katehisti svoje. Zato je s strani staršev zelo pomembno sodelovati z vsemi ljudmi, katerim zaupajo otroke, in jim seveda verjeti in pomagati pri vzgoji, tako da jih podpirajo, ne da jim jemljejo avtoriteto.

Najbrž se strinjaš s trditvijo, da imamo učitelji in vzgojitelji pri svojem delu v današnjem času težko in odgovorno nalogo, ki pa je obenem neprecenljivo poslanstvo. Kje črpaš moč, da si pri delu povsem na razpolago in pri tem ne "pregoriš"?

Ja, povsem se strinjam s tabo, da je otroke vzgajati danes zelo težko delo, čeprav ne vem, kako je bilo to »delati« pred 30-timi leti (smeh). Kot pomočnica vzgojiteljice si na tem področju še pridno nabiram izkušnje, zato morda ne čutim takšnega pritiska. In trenutno v tem delu zelo uživam in se zahvaljujem Bogu za njega. Vsako jutro zmolim Tebe ljubim, Stvarnik moj ter O, Gospa moja in se tako že na samem začetku dneva izročim v Božje roke.

Metoda

NAŠA SKUPNOST JE ŽIVA

Zakonske skupine

**DAJ NAM PRVI DAR MODROSTI,
POT NAJ KAŽE NAM KREPOSTI ...**

Moder je, kdor z jasnim pogledom predre površje ter zna pod njim videti »srce« stvari in ljudi. Moder je človek, ki ima sposobnost, da na svet gleda tako rekoč z Božjimi očmi. Največjo modrost najdemo tam, kjer je ljubezen.

Moder človek izžareva mir in mir ustvarja okrog sebe. Tak človek je otok miru. Po besedah Svetega pisma je modrost dragocenejša od zlata.

Velika umetnost je danes, sredi sodobnega sveta, zakon živeti pravilno, tako kot si je to primerno človeški naravi zamislil Božji Duh. Zakon je najgloblji osebni odnos med možem in ženo, zato zahteva nenehno ponikanje v najbolj notranji svet soznanca. Ljubezen je namreč srečanje z drugo osebo v njenem središču, kjer je človek sila občutljiv in ranljiv, kar pa seveda nikakor ni lahek in kratkotrajen podvig. Vsak posameznik je namreč velika, nikoli do konca odkrita in prebrana skrivnost, ki jo je zato treba zelo spoštovati. Če začneš enkrat stopati vanjo, prihaja do vedno novih globin in spoznanj ter presenečenj. Z leti se človek naveliča obrobij. Če mož in žena ostajata predvsem ali samo na površju drug drugega, doživljata tisto, čemur pravimo naveličanost, staranje in odmiranje. Človekovo središče, njegovo osebno dno ali jedro pa je vedno novo, sveže in mlado.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK

- Ali dovoljujeva drug drugemu priti v svoje središče, v svoje osebno dno, do svojega najglobljega jedra?
- Se v osebni stiski odpreš partnerju, ali ga prosiš za pomoč na način, da te samo posluša, da ti svetuje, te tolaži?
- Ali skrbiva za najin globok osebni odnos in ali ima prednost pred vsemi drugimi udeleževanji vajinega življenja?

Iz gradiva za srečanje zakoncev

Eden od mislecev je spretno izrazil staro resnico: "Človek pluje po svetu, da bi našel, kar potrebuje, in se vrača domov, v varen pristan, da to najde." Obrnimo na glavo, pogledajmo še z druge strani. V enem od dalmatinskih mest stoji na trgu spomenik hrvaškemu pesniku, ki ima v podstavku vklesane svoje besede: "Nikamor ni treba iti, nikjer drugje iskati, vse, kar je, je tudi tukaj." Bi lahko enako vklesali v kamen na trgu pred farno cerkvijo? Menimo da. Trg, ki ga varuje sv. Nikolaj, zavetnik mornarjev, osredinja našo župnijo. Župnija pa je samo drugo ime za skupnost, skupnost pa smo mi vsi. Tu smo doma, tu je naš varen pristan. In če v življenju odrinemo prek morij še tako daleč, je tu že vse, vsa vprašanja in vsi odgovori, le prepoznati jih moramo.

Naš dom letos zaznamuje praznovanje. Sto let mineva od ustanovitve župnije v Dolnjem Logatcu. Njen spomin hrani izkušnje svetovnih vojn, revolucije in družbenih prevratov, pa tudi lepših časov. Med svetovnim vojnama sta v okviru župnijskega življenja doživela razcvet dramska dejavnost in Katoliško

izobraževalno društvo s svojo knjižnico in telovadnim odsekom, društveni dom pa je bil torišče ne samo župnijskega, pač pa v veliki meri krajevnega življenja. Osamosvojitve Slovenije in njena vrnitev v družbo demokratičnih evropskih držav, kjer je verska organiziranost in njeno svobodno delovanje civilizacijski standard, za razliko obdobja po drugi svetovni vojni, omogoča skupnosti širok zamah. V župniji se že leta 1991 ustanovi vrtec in dom za ostarele. Veliki organizacijski premiki zadnjih desetletij v župniji in obsežna gradbena dela z nadomestno gradnjo društvenega doma pa v sebi skrivajo veliko več – notranjo moč župnije v njenem krščanskem poslanstvu – služenju sočloveku, skupnosti in Bogu.

Osrednje praznovanje stoletnice se bo pričelo v petek zvečer, 18. junija, v Narodnem domu z akademijo in predstavitvijo knjige, ki jo bo župnija izdala ob tej priložnosti. Soboto, 19. junija, bo zaznamoval »Križ – kraž za mlade«, celodnevno srečanje dekanije mladih z bogatim kulturnim in zabavnim programom, ki se

bo odvijal na trgu pred farno cerkvijo. Zahvalna sveta maša v nedeljo, 20. junija, pa bo uvod v praznovanje tradicionalnega farnega dne. Njegov letošnji duhovno-kulturni program bo umerjen na stoletnico, zabavni pa kot ponavadi – glasba in veselje druženja z vsem, kar spada zraven. Tudi s srečelovom, za katerega že sedaj naprošamo dobitke.

Spoštovani sožupljani! Prisrčno vabljeni k praznovanju jubileja stoletnice naše župnije. Za te junjskega dneve veselja že zdaj naravnajte krmila proti domu – v varen pristan!

Pripravljalni odbor praznovanja stoletnice župnije

OBVESTILO

Zakonske pare iz naše župnije obveščam, da bodo v letošnjem letu 2010 družinske duhovne vaje v Domu Sv. Jožefa v Celju **od petka zvečer, 14. maja, do nedeljskega kosila, 16. maja 2010.** Voditelj g. kaplan Andrej nas bo popeljal v globine skrivnosti:

O EVHARISTIJI.

Za varstvo otrok bo poskrbljeno.

Izidor je bil španskega rodu in je živel v 12. stoletju. Kljub temu da je bil izredno preprost kmečki človek, se je (morda prav zaradi tega) njegovo češčenje tako razširilo, da ga več ali manj po vseh evropskih deželah že stoletja časte kot zavetnika kmetov. V svojem življenju ni nihče bolj povezan z naravo kot prav ljudje kmečkega stanu in pri delu nihče tako ne čuti Božje bližine kot prav kmet. Sonce in dež, vsa dobra in slaba letina je v Božjih rokah, zato je kmet ponavadi tudi veren.

Izidor je bil sin revnih staršev, dninarjev, ki so delali na najeti zemlji. Usojeno mu je bilo trdo delo in živel in umrl je kot kmet, nepoznan javnosti. Svoje krstno ime je dobil po mučencu, sv. Izidorju, katerega god že od nekdanj praznujejo 15. maja (ponekod tudi

14. maja), in ker je Izidor, kmet, umrl na isti dan, so njegov god prestavili na 10. maj. Starši so ga vzgajali v veri, pridnosti in poštenosti. Kot mladenič je šel služiti k maddridskemu plemenitašu de Vergu in pozneje tudi dobil nekaj zemlje v najem. Ni poznal drugega kakor molk, delo in poslušnost; vsak dan je delal za svojega gospodarja v vročini in prahu do izčrpanosti. A pot ga je vsako jutro vodila najprej v cerkev in šele nato na polje. Gospodar je to izvedel in se skril v drevesno duplino, da bi se prepričal in ga trdo prijel. Nenadoma je ostrmel. Legenda pravi, da je zagledal božjega angela, kako z dvema voloma orje njivo. Prav s tem prizorom umetniki upodabljajo Izidorja. (Poleg angelov z biki ali konji, ki so ga obvarovali gospodarjevih očitkov, ker je bil v cerkvi ali pa bral svete knjige, ga upodabljajo še kot kmeta z motiko, z žitnim snopom ali s koso, s cepmi ali z lopato.) Čeprav le legenda, pa o Izidorju vsebuje resnico, ki velja vekomaj: »V potu svojega obraza boš jedel kruh ...« Služba Bogu je zvesto izpolnjevanje dolžnosti, ki jih prinaša vsak nov dan, in Izidor jo je opravljal od jutra do večera. Da mu srce ne bi otopelo pri napornem delu, ga je krepil in vedril z mislijo na Boga, ki se je

dvigovala k njemu kakor pojoči škrlanček, leteč in žvrgoleč čedalje više proti nebu. Umetnost predočenja Boga, kakor to imenuje moderna teologija in trdi, da je duša pri nekaterih vajah ali opravlilih lahko hkrati pozorna na dve različni stvari, npr. na delo in Boga – je Izidor dobro poznal. Imel je vedro jasnost in mirnost, katero mu je vsak zavidal in ki mu jo je dala vztrajna povezanost z Bogom. Nikoli ni hodil v šolo in česar se ni mogel naučiti iz knjig, je neposredno spoznal od Boga po milosti molitve. Čeprav je bil reven, ni nikoli odrekel daru še bolj revnim od sebe. S svojim delom je zaslužil dovolj, da je za svojo mizo pogostil vsakogar, ki ga je pot prinesla mimo, tudi živali.

Umril je 15. maja 1150, star 60 let. 40 let po smrti so njegovo truplo iz župniškega pokopališča pri mestni cerkvi sv. Andreja prenesli v samo cerkev, kamor so stoletja romali tisoči na njegov grob. Priporočali so se mu v dušnih in telesnih zadevah, predvsem pa so se obračali k njemu v sušnih časih, naj jim izprosi dež.

Za blaženega je bil razglašen skoraj pet stoletij kasneje – leta 1619, tri leta zatem pa za svetnika.

*Pripravila Tamara Velušček
(Leto svetnikov II., Ljubljana 1970)*

Cena: 20 EUR na osebo (polni penzion) na dan, otroci do 7. leta zastonj, otroci od 7. do 12. leta imajo polovično ceno.

Prijave zbiramo do nedelje, 9. maja 2010, v župnišču ali na tel. 7541 -757 (g. Janez Kompare) in Andreja Cergolj na tel. 031 222 606.

Janez Kompare, župnik

Pred časom mi je eden od kolegov povedal, da je med raziskovanjem različnih opisov naših krajev v preteklosti nalletel tudi na zapis nekega tujega učenjaka. Ta je pred kakimi 200 leti potoval po naši deželi in nato svojemu rojaku opisal, kakšni so kraji in ljudje, ki jih je srečal. Za Slovence je med drugim zapisal številne pohvale, toda, dodal je zelo zanimivo opazko: da ljudje teh krajev sploh ne cenijo izročila svojih prednikov, ne jezika ne ničesar, kar bi jih vezalo na dom. Zato bi zlahka prepričal kar lepo število mladih ljudi, da bi zapustili domovino svojih dedov in jo zamenjali za tujino. Tak mačehovski odnos do izročila prednikov ga je močno presenetil, saj kaj takega v deželi, iz katere je izhajal, niso poznali. Kako sodoben zapis, da te kar zmrazi! Začneš se spraševati, kakšen je pravzaprav odnos do izročila danes? Mu res bije ali pa mu je že odbila zadnja ura? Smo ga res popolnoma izničili, osmešili in zavrgli? Odgovore si lahko poišče vsakdo sam.

Kljub temu pa stvari le niso tako črne, kot se zdi. Dokaz za to je bila prireditve *Spoštujmo, raziskujmo našo preteklost in jo ohranjajmo za*

naše potomce v podružnični osnovni šoli Vrh Svetih Treh Kraljev, v petek, 16. aprila. Na njej je spregovorila slavistka, etnologinja in raziskovalka slovenske kulturne dediščine, prof. dr. Marija Stanonik, ki je predstavila dve knjigi. Prva nosi naslov: *Nekoč je bilo jezero* in druga: *Ledinska kronika*. Obe opisujeta širše žirovsko področje in tudi Vrh Svetih Treh Kraljev. V prvi knjigi *Nekoč je bilo jezero* je zbranih 400 folklornih pripovedi iz Poljanske doline in njenege pogorja. Razdeljene so v 10 sklopov, od razlagalnih povedk do pravljic; opisani pa so tudi zbiralci ljudskega gradiva, tako duhovniki kot učitelji, pripovedovalci in še kdo. Zapisane povedke so izredno zanimive in kažejo vse skrito bogastvo ustvarjalnosti prednikov in tistih, ki so to izročilo prenašali iz roda v rod. Mnoge motive srečamo tudi v izročilu naših krajev, kar kaže na povezanost širšega prostora, na to, da so ljudje od davnine ohranjali medsebojne stike na vseh ravneh življenja.

Druga knjiga *Ledinska kronika* pa nosi podnaslov *zgodovinske črtice ledinske župnije izpod peresa župnika Janeza Jelenca*. Ta je ob prelomu 19. in 20. stoletja zapisal to za-

res zanimivo, obsežno in bogato delo, ki prinaša tako pomembne podatke, da se bralec samo čudi. Župnika Jelenca je namreč zanimalo vse, kot radi rečemo. Pisal je tako o poganskih predrimskih gradiščih, Rimljanih, Turkih, Francozih, naravnih znamenitostih – jamah, vremenskih pojavih – zidanju cerkva, opisal je življenje kmetov, bajtarjev, dodal zgodbe o volkovih, o uporih proti gosposki, cestah, ribištvu, gozdarstvu in še in še. Zato tudi obseg knjige ne preseneča, ima 510 strani! Toda ne samo to presenetljivo zbrano gradivo, tudi izjemni napor urednice, dr. Marije Stanonik, in uredniškega odbora, ki so ga sestavljali domačini iz Ledina, je občudovanja vredno. Težaško delo prepisovanja iz zahtevnega rokopisa je prevzela Anica Govekar, Ljudmila Bokal pa je besedilo jezikovno pregledala. Koliko naporov, koliko prostovoljnih ur, koliko iskanja dodatnih razlag za manj znane besede, tujke, za dogodke, kraje, ljudi in podobno!? Res si takega napora in volje ne znamo drugače razložiti, kot da je šlo za čisto ljubezen do izročila prednikov!!

Prireditve, na kateri so pred-

stavili obe knjigi, je organizirala Knjižnica Logatec, podružnična krajevna knjižnica Vrh Svetih Treh Kraljev.

Pa naj na koncu dodam samo še del uvodnega besedila župnika Janeza Jelenca, Ledine, 16. maja 1897 na sv. Janeza Nepomuka: »*Spoznaj samega sebe; ta zlati rek se je bleščal nad vrati pogankega svetišča. Vsakdo mora spoznati razmere, v katerih živi; pa spoznati mora tudi preteklost svojo. Iz nje zajema boljše bodočnost. Zato je resnica, da je zgodovina učiteljica življenja. To je napotilo pisca teh zgodovinskih črtic, da je začel pisati skromno delce naše župnije, delo naših prednikov. Ohranilo se bode potomcem tukajšnjih krajev marsikaj, kar bi se zgubilo za zmerom. Ti spomini naj bodre domovinsko ljubezen in vzbujajo zavednost in zaupanje v lastno moč. Pisane ledinske žirovske zgodovine se nam je ohranilo bore malo – ali kar je ostalo, ni brez pomena in zanimivosti!*«

ln ko v teh dneh zbiramo gradivo za knjigo ob 100-letnici ustanovitve naše župnije, ne pozabimo teh besed in še sami dodajmo kak spomin na preteklost!!!

KRIŽANKA Z GESLOM

Rešite križanko in črke v poljih pod številko prepisite v spodnji lik pod enako številko.

REŠITEV:

Rešitevje ime praznika, k i ga obhajamo 40 dni po Veliki noči. Takrat se neha Kristusova fizična navzočnost, ker gre v Nebo, da bi bil trajno navzoč za vse nas po sv. Duhu. Hkrati s tem dnem začnemo binkočno 9-dnevnic; pripavo na pirhod sv. Duha- Duha resnice, ljubezni in življenja, ki ga prejemo/praznujemo na Binkošti.

AVTOR KRIŽANKE: JOZE BORKO	ZELO MAJHNA KOLICINA	OSEBA, KI ROVARI, PREKU- CUH	SLOVEN- SKA IGRALKA BEVK	GOSPO- DAR. PO- SLOPJE, KOZOLEC	ANA ROJE
ZAČRTA- NA SMER CESTE					
MOTORNO KOLO Z MAJHNIMI KOLESI		4		3	
SLOVEN. EKONO- MIST (RASTO)	6	1		2	DARKO SLAVEC
BRITANSKA ARHITEKT- KA IRAN- SKEGA RO- DU (ZAHA)	5				7
GLAVNA REKA V ARMENIJI					

KOLEDAR

MAJ

2010

1. maj – Sv. Jožef;

sv. maša ob 8. uri na Čevici – sodelujejo gasilci, ob 19. uri začetek ŠMARNIČNIH POBOŽNOSTI.

2. maj – 5. VELIKONOČNA

NEDELJA, sv. maša ob 8. in 10. uri;

ob 14. uri večernice;

ob 19. uri šmarnice,

ob 20. uri srečanje članov I. zakonske skupine.

3. maj – po maši srečanje

članov skupine KARITAS, ob 20. uri srečanje KATEHETOV.

7. maj – prvi petek – obisk bo-

linikov na domu. Po maši molitvena skupina in pevske vaje članov MePZ v veliki učilnici.

8. maj – od 17. do 19. ure

češčenje Najsvetejšega in priložnost za sv. spoved.

9. maj – 6. VELIKONOČNA

NEDELJA; sv. maša ob 8. in 10. uri;

ob 14. uri večernice,

ob 19. uri šmarnice,

ob 20. uri srečanje članov II. zakonske skupine.

10. maj – po maši srečanje

članov ŽPS; 1. prošnji dan.

11. maj - srečanje birmancev in

staršev; 2. prošnji dan.

12. maj - 3. prošnji dan.

13. maj – GOSPODOV

VNEBOHOD; sv. maša ob 10. in 19. uri.

14. maj – po sv. maši molit-

vena skupina in pevske vaje za člane MePZ v veliki učilnici; začetek binkoštna devetdnevne.

15. maj – od 17. do 19. ure

češčenje Najsvetejšega in priložnost za sv. spoved.

16. maj – 7. VELIKONOČNA

NEDELJA; sv. maša ob 8. ob 10. uri **PRVO SVETO**

OBHAJILO; ob 14. uri

večernice;

ob 19. uri šmarnice;

ob 20. uri srečanje članov III. zakonske skupine.

17. maj - priprava na sv. krst.

18. maj - srečanje birmancev

in staršev.

21. maj – po maši molitve-

na skupina in pevske vaje za člane MePZ v veliki učilnici.

22. maj – od 17. do 19. ure

češčenje Najsvetejšega in priložnost za sv. spoved.

23. maj – BINKOŠTNA

NEDELJA –KRSTNA; sv. maša ob 8. in 10. uri;

ob 14. uri večernice;

ob 19. uri šmarnice,

ob 20. uri srečanje članov IV. zakonske skupine.

Na Vrhnikih bo dekanjsko srečanje MePZ.

28. maj – po sv. maši

molitvena skupina in pevske vaje članov MePZ v veliki učilnici.

29. maj – od 17. do 19. ure

češčenje Najsvetejšega in priložnost za sv. spoved.

30. maj – SVETA TROJICA –

sv. maša ob 8. in 10. uri;

ob 14. uri večernice,

ob 20. uri srečanje članov V. zakonske skupine.

31. maj – ob 19. uri SKLEP

šmarnic.